

Rezumat

Miracolele în Vechiul Testament

În credința iudaică, miracolele, semne prin care Dumnezeu își face simțită prezența în lume, sunt atent și insistent diferențiate de actele de magie, considerate „o urâciune” (v. Deuteronomul 18:9,12), deși în Biblie există (totuși) frecvente referințe neutre sau chiar pozitive la practici magice și divinatorii: vise premonitorii, trasul la sorți, binecuvântări ori blesteme, ritualuri apotropaice. Întrucât oamenii pot ajunge să confunde cele două serii de întâmplări *extraordinaire* și să nu mai distingă între, pe de o parte, un profet (trimis al Domnului) și, pe de altă parte, un „prezicător, sau ghicitor, sau vrăjitor, sau fermecător”, un „descântător”, „chemător de duhuri”, „mag” sau unul dintre „cei ce grăiesc cu morții” (Deuteronomul 18:10-11), se apelează la o „grilă” de verificare-diagnosticare a fenomenelor ieșite din comun. Acestea sunt examinate metodic și, pentru fiecare în parte, se identifică: a) sursa – instanța generatoare; b) scopul; c) modul în care funcționează.

Miracolul vine de la Dumnezeu (fiind uneori mediat de un *agent* uman *ales* de divinitate), are o *anume* finalitate morală, *limpede* indicată, excluzând hazardul (astfel, revelația diferă fundamental de sondarea viitorului și de încercările de a-i smulge secretele prin tehnici oraculare). Actul de magie este performat, cu intenții (adesea obscure) neconforme (sau chiar în marcată contradicție) cu legile morale, de o persoană umană înzestrată cu un anume talent (ca pentru pictură sau compoziție muzicală – v. Seinsaltz, 179), numit *madregah* („treaptă”; „grad”) – termen care poate fi utilizat și cu referire la un profet, însă, în acest caz, se subliniază de fiecare dată dependența și devoțiunea *agentului* în raport cu *sursa* (divină – deci externă și superioară lui) a evenimentului ieșit din comun. Exemplar pentru demonstrarea *naturii* miracolului este episodul biblic al celor zece plăgi (sau năpaste) trimise de Dumnezeu asupra egiptenilor ca pedepse (mereu mai aspre) pentru „împietrirea inimilor” lor (v. Ieșirea 7-12). Confruntarea dintre Moise și faraon pune în valoare, pilduitor, deosebirea de *esență* dintre miracol și magie, dintre „omul Domnului”, care, inspirat de acesta, *execută* sau *declanșează* acțiuni excepționale, și magician, care posedă cunoaștere esoterică, care stăpânește varii tehnici oculte de manipulare și control, dar care ratează previzibil în încheștarea cu puterea absolută.

Miracolul nu este important în sine, ci doar ca formă de manifestare a voinței Autorității Supreme; el funcționează ca: 1) *probă/încercare* (în ambele sensuri ale raportului dintre divinitate și om; dar, dacă Dumnezeu îl testează pentru om după voie, tentativa omenească de a-i cere lui Dumnezeu dovezi, „semne și minuni”, este un păcat); 2) *răsplată* ori (după caz) *pedepsă*; 3) semn al *îndurării* divine; 4) *inductor al credinței* în Dumnezeu și în trimișii săi. Performat indirect, prin intermediul unui profet, miracolul are menirea de a-l valida pe acesta drept *vizionar* (cu acces temporar și privilegiat la tainele cele mai înalte) și *mesager* („purtător de cuvânt”) al Domnului; profetul este un intermediar între cer și pământ, între sacru și profan. Credința este miracolul suprem; ea mediază comunicarea profundă și semnificativă a omului cu Dumnezeu, îl integrează armonic pe om în Creație și îl apropie de Creator.